

**ЦЕНТРАЛЕН
РЕГИСТАР**
НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

20

години развој на
Централниот регистар
– столб на деловната
заедница во земјата

20

години развој на
Централниот регистар
– столб на деловната
заедница во земјата

За Централен регистар

Централен регистар е институција, формирана со Законот за Централен регистар на Република Македонија („Сл. весник на РМ“, бр. 50/2001, 49/2003, 109/2005, 88/2008, 35/2011, 43/2014, 199/2014, 97/2015, 153/2015, 27/2016 и 83/2018). Претставува централна информативна база на правни и друг вид релевантни податоци кои се внесуваат во него. Податоците кои се внесуваат во Централен регистар електронски се обработуваат, обединуваат, селектираат, чуваат и се прават достапни до заинтересираните корисници.

Стартувањето со работа Централен регистар го започна на 1 јануари 2002 година со отворањето на својата прва канцеларија.

Податоците кои се внесуваат во Централниот регистар електронски се обработуваат, обединуваат, селектираат, чуваат и се прават достапни до заинтересираните корисници. Централен регистар има својство на правно лице кое самостојно се финансира, а за своето работење еднаш годишно поднесува годишна сметка и извештај за својата работа до Владата на Република Северна Македонија.

Податоците содржани во базата на податоци на Централен регистар се лесно достапни до сите заинтересирани страни – домашни и странски, физички и правни лица.

Мисија

Мисија на Централен регистар е да ги прошири и развие своите бази со дополнителни податоци (формирање на нови основни регистри и постојано унапредување на постојните) со што ЦР ќе стане единствена централна информативна база на правни и друг вид релевантни податоци, значаен учесник во креирањето на подобра бизнис клима во Републиката, промотор на странски инвестиции и општествено одговорна Институција, а со самото тоа директно ќе влијае на развојот на националната економија.

Визија

Визијата како мотив за секоја реформа низ историјата и развојот на Централен регистар ја дефиниравме како – Точна и навремена информација – патот кон подобра бизнис клима!

Кои се нашите клиенти?

Со цел да го овозможиме најдоброто корисничко искуство и да обезбедиме најдобра и најквалитетна услуга, дефиниравме стратешка определба за достигнување успешни резултати, стекнување на доверба кај корисниците и градење на стабилна врска со нив во текот на изминатите 20 години работа како институција.

Јавност/Професионални заедници

- » Физички и правни лица
- » Адвокати
- » Нотари
- » Извршители
- » Сечајни управници
- » Лизинг компании
- » Банки
- » Корисници на лизинг
- » Бизнис заедница
- » Сите останати граѓани

Потреби

Основните потреби врз чија основа се темелат стратешките проекти на Централен регистар се:

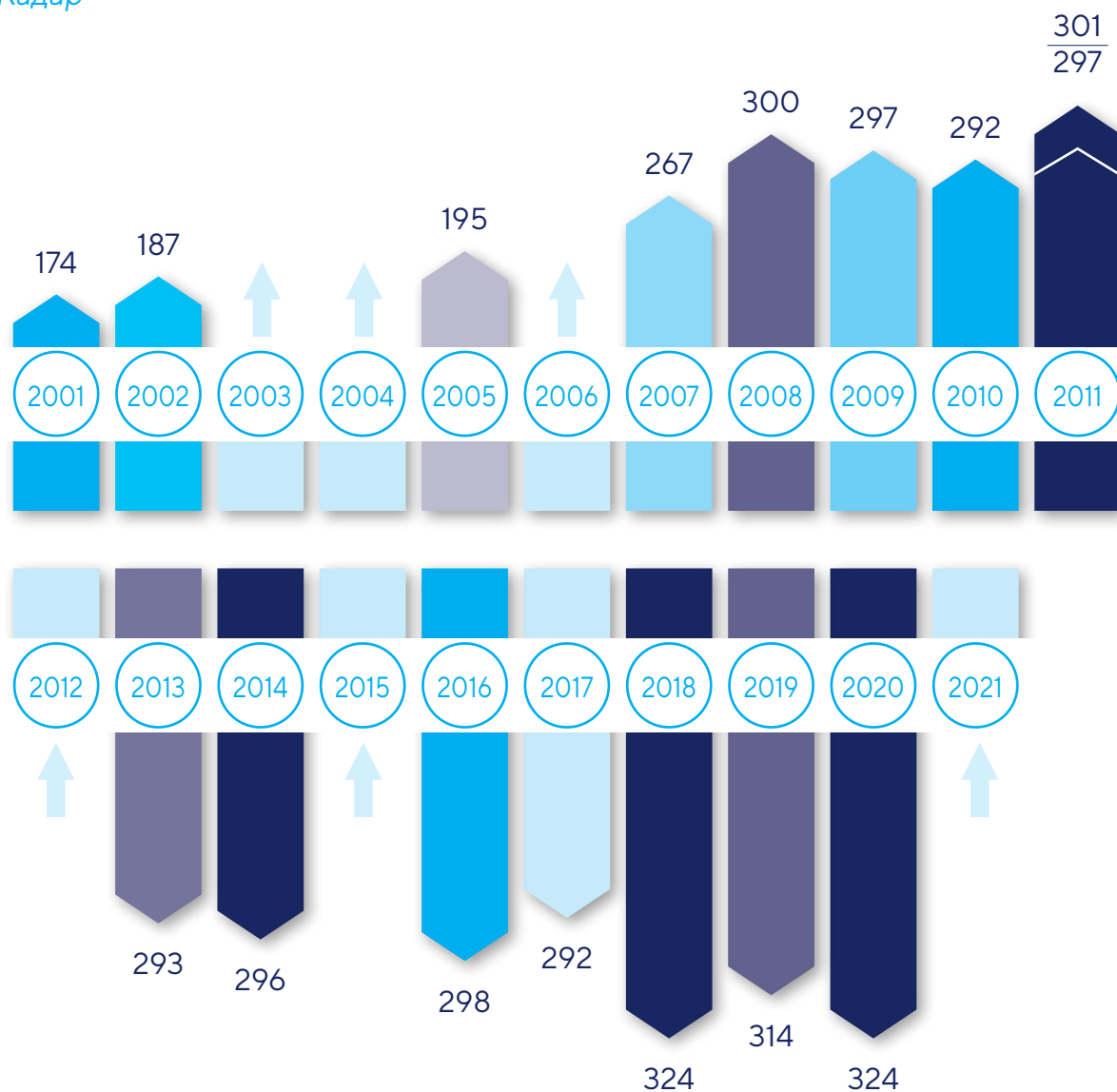
- » Потребите на приватниот сектор
- » Потреби за меѓуинституционална размена на податоци
- » Потреба за пристап до валидни податоци

Основни принципи за повољна деловна клима

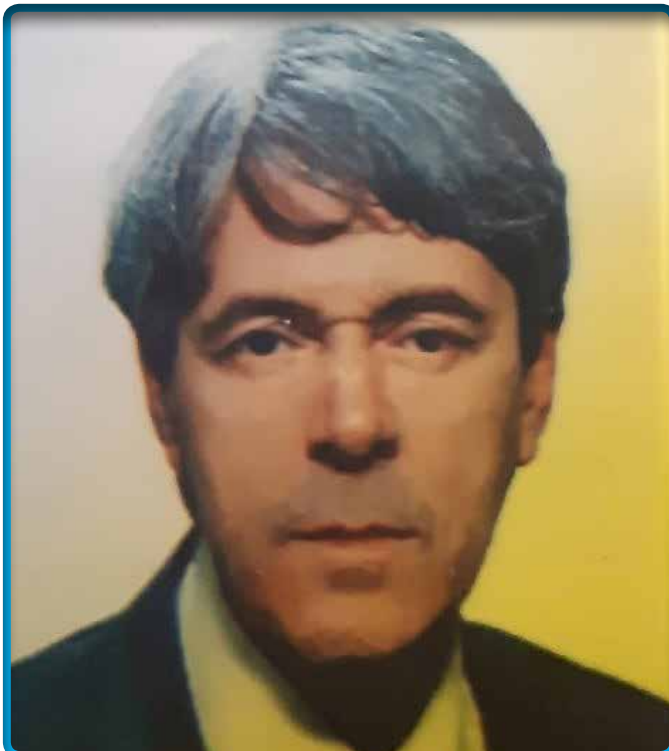
- » Транспарентност
- » Предвидливост
- » Стабилност

Централниот Регистар низ бројки

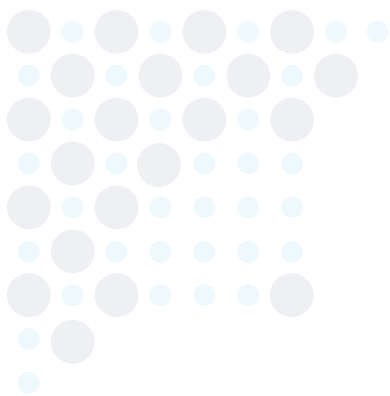
Кадар

Овластени лица - Директори

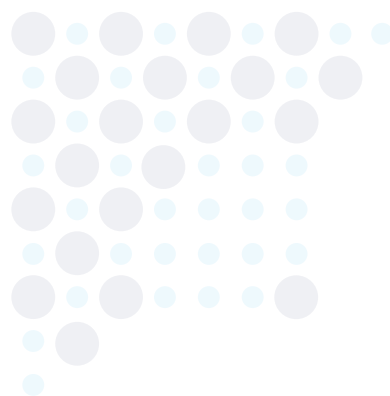

Валентин Петрушевски,
период на овластено лице
– Директор на Централен
регистар 2001-2004

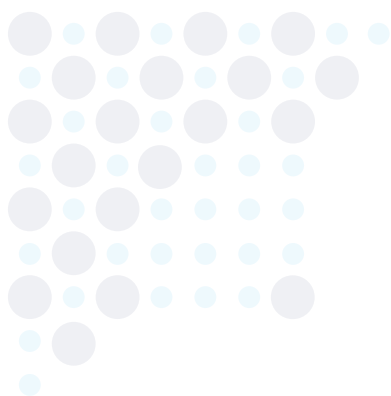
Наќе Стојановски,
период на овластено лице
– Директор на Централен
регистар 2004-2006

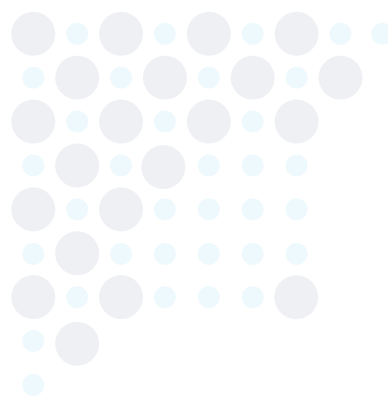
Д-р Зоранчо Алексов,
период на овластено лице
– Директор на Централен
регистар 2006 -2009

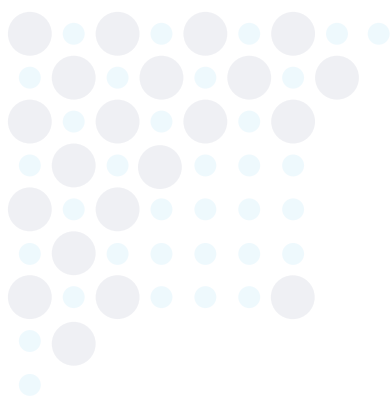
Ванчо Костадиновски,
период на овластено лице
– Директор на Централен
регистар 2009 – 2014

Андреа Поповски,
период на вршител на
должност, овластено лице
– Директор на Централен
регистар 2014 – 2017

Марија Бошковска – Јанковски,
период на овластено лице

– Директор на Централен
регистар 2017
– актуелен Директор

1

Развој на регистрите

1998, 2002, 2003, 2006, 2008, 2010, 2011, 2012,

РЕГИСТАР - СЕРВИС	ГОДИНА	ПРВА ЕЛЕКТРОНСКА ТРАНСАКЦИЈА
Заложен регистар	1998	2014 (залог)
- Заложен регистар, - Регистар за лизинг, - Регистар на годишни сметки	2002	2009 (годишни сметки) 2015 (лизинг)
- Заложен регистар, - Регистар за лизинг, - Регистар на годишни сметки, - Регистар на вложувања во недвижности на резиденти во странство и на нерезиденти во Република Македонија	2003	
- Заложен регистар, - Регистар за лизинг, - Регистар на годишни сметки, - Регистар на вложувања во недвижности на резиденти во странство и на нерезиденти во Република Македонија, - Трговски регистар и регистар на други правни лица	2006	2011
- Заложен регистар, - Регистар за лизинг, - Регистар на годишни сметки, - Регистар на вложувања во недвижности на резиденти во странство и на нерезиденти во Република Македонија, - Трговски регистар и регистар на други правни лица, - Интернет Дистрибутивен систем	2006	

• Заложен регистар, • Регистар за лизинг, • Регистар на годишни сметки, • Регистар на вложувања во недвижности на резиденти во странство и на нерезиденти во Република Македонија, • Трговски регистар и регистар на други правни лица, • Интернет Дистрибутивен систем, • Регистар на директни инвестиции	2008	
• Заложен регистар, • Регистар за лизинг, • Регистар на годишни сметки, • Регистар на вложувања во недвижности на резиденти во странство и на нерезиденти во Република Македонија, • Трговски регистар и регистар на други правни лица, • Интернет Дистрибутивен систем, • Регистар на директни инвестиции, • Регистар на физички и правни лица на кои им е изречена санкција забрана на вршење професија, дејност или должност и привремена забрана за вршење одделна дејност	2010	
• Заложен регистар, • Регистар за лизинг, • Регистар на годишни сметки, • Регистар на вложувања во недвижности на резиденти во странство и на нерезиденти во Република Македонија, • Трговски регистар и регистар на други правни лица, • Интернет Дистрибутивен систем, • Регистар на директни инвестиции, • Регистар на физички и правни лица на кои им е изречена санкција забрана на вршење професија, дејност или должност и привремена забрана за вршење одделна дејност, • Е-потврди		2011 (Е-потврди)

• Заложен регистар, • Регистар за лизинг, • Регистар на годишни сметки, • Регистар на вложувања во недвижности на резиденти во странство и на нерезиденти во Република Македонија, • Трговски регистар и регистар на други правни лица, • Интернет Дистрибутивен систем, • Регистар на директни инвестиции, • Регистар на физички и правни лица на кои им е изречена санкција забрана на вршење професија, дејност или должност и привремена забрана за вршење одделна дејност, • Е-потврди, • Регистар на права врз надвижности		2011 (Регистар на права врз надвижности)
• Заложен регистар, • Регистар за лизинг, • Регистар на годишни сметки, • Регистар на вложувања во недвижности на резиденти во странство и на нерезиденти во Република Македонија, • Трговски регистар и регистар на други правни лица, • Интернет Дистрибутивен систем, • Регистар на директни инвестиции, • Регистар на физички и правни лица на кои им е изречена санкција забрана на вршење професија, дејност или должност и привремена забрана за вршење одделна дејност, • Е-потврди, • Регистар на права врз надвижности, • Регистар на задолжници		2012 (регистар за задолжници)

2021:

Денес, во рамки на Централниот регистар функционираат:

- » Трговски регистар и Регистар на други правни лица
- » Регистар на вистински сопственици
- » Регистар на годишни сметки
- » Заложен регистар
- » Регистар на лизинг
- » Регистар на права врз недвижности
- » Регистар на директни инвестиции
- » Регистар на вложувања во недвижности
- » Регистар на казни за сторени кривични дела на правни лица
- » Регистар на физички и правни лица на кои им е изречена санкција забрана за вршење професија, дејност или должност и привремена забрана за вршење одделна дејност
- » Регистар на задолжници
- » Фидуцијарен регистар – Регистар за обезбедување со пренос на сопственост на предмети и пренос на право
- » Регистар на продажба на подвижни ствари со задржување на правото на сопственост
- » Адресен регистар

2 Институционален развој, хронолошки преглед на развојните проекти...

Централниот регистар беше формиран како производ на Реформата на Заводот за платен промет со која во новоформираната институција – Централен Регистар беа префрлени регистрите на годишни сметки и Регистарот на залог, со што беше означен почетокот на работењето на институцијата. Развојот на Централниот регистар се одвиваше по принцип на концентрични кругови во временски периоди од 2 до 4 години, при што секој развоен циклус се потпираше на резултатите од претходниот. Целокупниот развој се темелеше на стратешки документи кои го определуваа развојот за наредниот циклус, при што секогаш принципелна водилка беше развојот на деловната клима и потребите на деловната заедница. Во прилог следи преглед на различните развојни периоди како и главните постигнувања во истите.

2004-2006

ЕДНОШАЛТЕРСКИ СИСТЕМ, ФАЗА 1 – ТРГОВСКИ РЕГИСТАР И РЕГИСТАР НА ДРУГИ ПРАВНИ ЛИЦА

- **Трансфер на регистрација од трговските судови** – основна промена беше трансферот на регистрацијата од судска во административна надлежност, со што регистрација на субјектите прејде под надлежност на Централниот Регистар.
- **Конверзија на судските влошки во електронска форма** – 160.000 влошки беа префрлени од трговските судови во земјата и дигитализирани при што сите податоци беа пренесени во електронска форма.
- **Воспоставување на единствен централизиран трговски регистар** – за разлика од судската постапка која беше разбиена во три месно

- надлежни трговски суда, Централниот регистар воспостави централизиран систем на регистрација при што локацијата на субјектот е ирелевантна.
- **Кратење на постапка за регистрација од 48 на 3 дена** – со самата промена на постапката од судска во административна, се доби на ефикасност, при што регистраторот во ЦР во овој период не вршеше ценење на материјалните одредби од договорите за основање на субјектите, туку административен упис и контрола на поднесените пријави и документи.
- **Заштита на субјектите низ целата земја** – за разлика од судскиот систем кој беше дисперзиран во три регистрациони судови, системот OSS (One Stop Shop) – ЕШС – едношалтерски систем, во оваа фаза е централизирано решение кое нуди заштита на правни лица на национално ниво.
- **Интероперабилност со УЈП, КИБС, ДЗС** – со воспоставување на системот на размена се овозможи спојување на правната и фискална регистрација во еден чекор, со што се овозможи функционирање на едношалтерскиот систем.
- **Ажурирани информации** – Поради интероперабилноста со сите институции вклучени во процесот на регистрација сите информации за промените на правното лице се достапни во реално време.
- **Електронски Пристап до информации** – Информациите за правните лица во оваа фаза станаа достапни или во канцелариите на ЦР или онлајн преку дистрибутивниот систем на Централниот регистар. Преку Интернет Дистрибутивниот Систем 24 часа на ден, 7 дена во неделата се достапни податоците запишани во регистрите на ЦР, кои може да се добијат во форма на хартиена или електронска потврда или информација. Дистрибутивниот Систем овозможува користење на пакет услуги на ЦР врз основа на припејд модел каде уплатените средства се користат за нарачки на производи од страна на едно или повеќе поврзани лица. (www.crm.org.com.mk)
- **Легализација на неформалната економија** – Воведувањето на системот OSS комбинирани со сет на стимулации од страна на Владата резултираше со декалирање на правните субјекти кои работеа во неформалниот сектор.
- **Заеднички и единствен идентификатор** – Имплементацијата на системот OSS беше фокусирана на воведување на Единствен ИД на правно лице (ЛЕИД) што ја олесни заедничката употреба во интеракцијата со целата јавна администрација, избегнување на дуплирање, собирање и обработка на податоци.

- **Меѓународна перспектива** – OSS отвори можност Централниот регистар да ја унапреди својата меѓународна соработка со своите истородни институции. Од воведувањето на OSS, Централниот регистар стана полноправна членка на Европскиот Бизнис регистар и има учествувано во многу Large Scale Projects финансирани од Европската комисија.

2007 - 2009

- **Намалување на време за регистрација со отворање канцеларија на Агенција за вработување** – заради заштеда на време, а до електронско обврзување на ЦР и АВРМ, во просторите на ЦР се отвори шалтер на АВРМ при што компаниите беа во можност при иницијалната регистрација да ги достават и документите за првовработените лица.
- **Електронски внес и обработка на Годишни сметки** – Се имплементираше целосно ново решение за внес и обработка на годишни сметки со кое се зголеми ефикасноста, точноста но и брзината на внес на годишните сметки на субјектите, со модул за креирање на извештаи како на микро така и на макро ниво, имајќи предвид дека податоците кои се содржани во годишните сметки се од огромна важност како за субјектите, така и за стопанството во целост.
- **Воведување на општа бизнис клаузула** – со цел да се зголеми ефикасноста, а да се намали административниот товар при избор на дејности за идните бизниси се овозможи избор на општа бизнис клаузула со која се дозволува отпочнување со сите активности освен оние кои се под посебен режим на дозвола или одобрение од некој орган.
- **Адресен регистар** – ЦР разви е-решение преземајќи ја надлежноста од ДЗС
Адресен регистар е единствен регистар во кој се содржани просторни и описни податоци за улици, плоштади, мостови и други инфраструктурни објекти. Адресниот регистар е воспоставен согласно Законот за определување на имиња на улици, плоштади, мостови и други инфраструктурни објекти. Податоците се евидентираат врз основа на поднесоци доставени од општините или

Град Скопје, а истите подоцна се доставуваат до Министерството за Внатрешни Работи, Државен завод за статистика и Агенција за катастар на недвижности.

- **Електронска дистрибуција на информации** – со цел да се доближи до потребите на корисниците, ЦР го имплементираше системот за електронска дистрибуција на потврди, преку кој сите корисници на ЦР можат 24 часа да вршат нарачка за потврди од Централниот Регистар.
- **Воспоставен систем за секундарна локација за спас во случај на непогоди (Disaster Recovery System) 2010**

Заради непречено функционирање и заштита на базите на податоци во случај на елементарни непогоди, Централниот регистар во канцеларијата во Штип воспостави систем на секундарна локација за спас во случај на непогоди. Со проектот се воспоставија нови информатички системи и системи за нивно непрекинато напојување и климатизација, што како платформа за постоечки и нови софтверски решенија овозможи информатички развој на Централниот регистар.

2010 – 2012

Во 2010 година, странските инвеститори се побројни на македонскиот пазар. Овој тренд започна да се зголемува постепено и беше еден од главните причини Владата и Централниот регистар да понудат сè повеќе услуги онлајн, со цел да се понуди помош на странците бизнисмени и инвеститори онлајн.

Во 2010 година, сопственоста на странските компании претставуваше 6,5% од вкупниот број на сопственици на компании во Македонија. Имајќи предвид дека Македонија беше земја од 2 милиони жители, овие бројки беа значајни и илустративни за улогата на Централниот Регистарот и неговите операции во деловното опкружување во Македонија.

Едношалтерски систем Фаза 2 беше еден на најголемите ИКТ проекти од јавниот сектор кои се реализирале.

Владата преку Министерството за економија го имплементираше проектот за надградба на едношалтерскиот систем за основање на правни лица во замјата.

ЕДНОШАЛТЕРСКИ СИСТЕМ, ФАЗА 2 БЕШЕ ФИНАНСИРАН ОД СВЕТСКА БАНКА КАКО ДЕЛ ОД ПРОЕКТОТ BERIS BUSINESS ENVIRONMENT REFORM AND INSTITUTIONAL STRENGTHENING.

За реализација на овој проект Централен регистар имаше и странска техничка помош со цел успешна имплементација на проектираните софтверски решенија.

Министерството за економија го потпиша договорот за имплементација на 15 април 2010 година, а проектот беше завршен до крајот на 2010 година.

Проектот е меѓуинституционален потфат и тогаш ги вклучи следниве институции: Централен регистар, Министерство за економија, Агенција за вработување, Фондот за здравствено осигурување и Клириншка куќа на интербанкарски системи - КИБС. Со реализација на проектот беа воспоставени врски за интероперабилност меѓу овие институции за прв пат во земјата.

Проектот OSS2 (One-Stop-Shop) – ЕШС2 – едношалтерски систем, фаза 2, како продолжение на реформите преземени со OSS1, во суштина се реализираше во две насоки:

- проширување на интероперабилноста меѓу институциите во државата, а со тоа регулирање и/или олеснување на деловниот живот,
- додека втората беше проширување на понуда на нов сет на услуги достапни електронски преку интернет. Збир на услуги кои вклучуваат електронска регистрација на правен субјект, регистрација на прво вработување во Агенцијата за вработување и Фонд за здравствено осигурување во просториите на ЦР, уписи и промени на договорите за залог и лизинг, како и рационализирана постапка за е-стечај. Во оваа фаза започна реализацијата и на проектот Регистар на дисквалификувани ентитети.

Проектот OSS2 ја издигна Македонија на листата на врвни реформатори неколку години по ред во Светска банка согласно Извештајот за водење бизнис. ЕШС проектот со неговите функционалности, услуги и позитивното влијание врз бизнисите, изгради платформа значајна за понатамошното планирање на макро-економските политики во земјата. Платформата беше прикажана како најдобра практика на Светскиот економски форум во Давос во 2010 година.

Клучните потреби и барања на кои се работеше во првата фаза на Едношалтерскиот систем беа следните:

- **Поедноставување на постапките за регистрација** – системот OSS воведе заедничка процедура за регистрација за сите типови. Ова вклучуваше воведување унифицирана процедура за регистрација.

➤ Веб сервиси за големи клиенти

Дополнително, пазарната ориентација на Централниот регистар се рефлектира и во индивидуалниот пристап кон големите корисници, за кои се развиваат решенија, т.н. веб сервиси, приспособени на нивните карактеристични потреби.

Веб-сервисот овозможува пристап до податоците од регистрите во кој поединечните барања ќе имаат однапред одредена структурирана електронска форма и автоматски ќе се обработуваат (во реално време во најкраток можен рок), а како резултат на истражувањето веб сервисот ќе обезбеди податоци во напредна однапред одредена структурирана електронска форма.

Секој производ достапен преку веб-услугата е развиен според потребите на корисникот на податоци.

Пред поставување на услугата во производствената средина за прифаќање, истата треба да се тестира онлајн во тест средина поставена од Централниот регистар. Периодот на тестирање е однапред одреден во Договорот за соработка и размена на информации во електронска форма.

➤ Електронска регистрација на залог и лизинг

Заложниот регистар е вид на основен регистар во состав на Централниот регистар без својство на правно лице во кој се запишува залог врз подвижни ствари, хартии од вредност, побарување и други права. Во Заложниот регистар се врши упис, промена, бришење и давање на информација за заложените предмети. Регистрација, промена или бришење се врши со доставување на пропишани обрасци, целокупната законски пропишана документација (нотарски акт или потврда од страна на нотарот за склучениот договор за залог – солемнизација, записник за попис и опис на подвижните предмети, анекс кон договор за залог, изјава за бришење на залог зависно од типот на уписот) како и доказ за платен надоместок согласно тарифата на ЦР. Овие акти во Регистарот ги доставува Нотарот, од него овластено лице или договорните странки доколку така се договорот.

Во регистарот задолжително се запишува невладетелскиот залог. Невладетелскиот залог врз предмет се стекнува со склучување на договор за залог, попис и опис на предметот на залог и упис во Заложниот регистар, без предавање на предметот во владение на залогопримачот. Со залогот се обезбедува побарувањето на заложниот доверител со цел тој пред другите доверители да наплати од неговата вредност ако побарувањето не му биде исплатено во рокот на пристигнување.

Покрај невладетелскиот залог во законот се предвидува и владетелски залог кој исто така може да биде предмет на упис во регистарот, а кој се стекнува со склучување на договор за залог и со предавање на предметот во владение на залогопримачот.

За извршениот упис, настанати промени и бришење се издава потврда во писмена или електронска форма согласно со прописите кои се однесуваат на податоците

во електронски облик и електронски потпис. Исправата за упис мора да ги содржи битните елементи од договорот, денот и часот на прием на барањето во регистарот како и времето на издавање на исправата.

Секоја заинтересирана страна може да бара информација за одреден заложен предмет. Информација се дава врз основа на барање за издавање на информација. Подносителот на барањето во образецот го наведува предметот на барањето и вака оформен се доставува во Заложниот регистар. Информацијата се издава веднаш на подносителот.

Во Регистарот за лизинг се врши упис, промена, бришење и издавање на информации за предметите дадени на лизинг. Од одредбите на Законот за лизинг се предвидуваат следните обврски за давателот или корисникот на лизинг и тоа:

Давателот или корисникот на лизинг се должни во писмена или електронска форма, да поднесат барање на пропишан образец за упис на предметот кој е предмет на договорот на лизинг во посебен регистар кој се води во Централниот регистар. Давателот и корисникот можат да се договорат да го овластат нотарот кај кого е заверен договорот за лизинг, да го изврши уписот на предметот кој е предмет на договорот на лизинг во Централниот регистар. Поднесувањето на барањето за упис во електронска форма се врши согласно со Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис. Барањето за упис се поднесува во рок од пет работни дена од денот на потпишувањето на договорот за лизинг.

Давателот или корисникот на лизинг се должни до Централниот регистар да поднесат барање, во писмена или електронска форма согласно со Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис, за запишување на секоја промена во договорот за лизинг во рок од пет работни дена од настанувањето на промената.

Давателот или корисникот се должни во рок од пет работни дена од престанокот или раскинувањето на договорот за лизинг, до Централниот регистар да поднесат барање во писмена или електронска форма согласно Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис, за бришење на предметот од посебниот регистар.

Од овој Регистар секоја заинтересирана страна може да побара информација. Информацијата се издава врз основа на барањето за издавање на информација. Подносителот на барањето во образецот го наведува предметот на барањето и вака оформен се доставува во писмена форма во регистарот за лизинг, или во електронска форма преку системот за електронска регистрација на лизинг.

За извршениот упис, настанатите промени и бришење се издава потврда во писмена или електронска форма согласно со прописите кои се однесуваат на податоците во електронски облик и електронски потпис.

➤ Електронски систем за стечајни постапки

Е-стечај е решение за електронско водење на стечајни постапки во Република Северна Македонија, започнува процесот на модернизација на стечајните постапки.

Е-стечај

Откако Република Северна Македонија во овој период помина низ долг и сложен процес на приватизација на државните компании, како и конфликт во 2001 година, многу економски аналитичари се согласија дека е неопходно враќање на одржливиот економски раст, одржување на макроекономска стабилност и фискална дисциплина, продолжување на структурните реформи и подобрување на деловното опкружување, почитување на правата на сопственост и спроведување на владеењето на правото, реформи во судството, реформа на јавната администрација, привлекување повеќе странски директни инвестиции, продолжување на битката против корупцијата, подобрување на владеењето. Решението за електронско управување со стечајните постапки ги решаваат повеќето од овие предизвици, и на директен и на индиректен начин, бидејќи различни институции ја составуваат инфраструктурата за процесот на затворање на бизнисот, како што се: судовите, стечајното одделение во рамките на Министерство за економија, Централен регистар, институции кои исто така беа предмет на реформи во претходни години. Бизнис заедницата бараше поедноставување на долгите стечајни постапки и деловните практики, кои исто така имаа влијание врз владеењето.

Најранливите точки на кои се однесуваа ова решение беше делумна евиденција на активни стечајни постапки.

Владата беше решена да се справи со состојбите и да го подобри деловното опкружување со поддршка на инфраструктурни проекти кои имаат за цел да ги подобрат деловните процеси, да спроведуваат закони кои се покорисни за раст на бизнисот, подобрување на транспарентноста и подобрување на довербата на бизнисите во институциите. Еден од приоритетите на Владата вклучуваат поддржано подобрување на општото деловно опкружување со цел привлекување на толку потребните странски директни инвестиции преку функционални и ефикасни судови и закони во согласност со ЕУ.

Така, решението за поднесување предмети и управување со стечајните постапки беше во согласност со овие напори и владините приоритети.

Решение

Министерството за економија и Централниот регистар одлучија да креираат нова платформа за е-стечај со користење напредни технологии. Резултатот беше имплементација на интегрирано решение за е-портал за стечај кое обезбедува

потранспарентни стечајни постапки кои овозможуваат јавноста да ги следи фазите на стечајната постапка и податоците кои важат во одреден момент во времето.

Оваа транспарентност ја зголеми довербата на сите вклучени засегнати страни (особено доверителите).

Стечајните податоци регистрирани од управникот за секоја стечајна постапка во оваа фаза се очекува да дадат повеќе информации и податоци за граѓаните, бизнисите и другите субјекти, што во иднина ќе биде основа за повеќе видови извештаи. Овие извештаи ќе бидат достапни за одредени видови корисници (вклучувајќи го и Министерството за економија) и ќе им овозможи да добијат нова перспектива на стечајните постапки. Решението обезбеди мноштво информации кои се движат од прецизни економски статистики, до општи насоки за поддршка на одлуки.

Придобивки

Електронскиот систем за управување со стечај е пионерски проект во правната технологија во Македонија. Обезбедува придобивки на повеќе нивоа и за низа засегнати страни и корисници, вклучувајќи стечајни управници, стечајни експерти, засегнати страни, надлежните органи како и пошироката јавност. Се овозможи да не се пропуштат роковите, датотеките да не се губат, што е особено важно од аспект на безбедноста на податоците. Мерките кои помогнаа да се спречи правна злоупотреба додаваат значителна вредност. Решението обезбеди побрзо поднесување и пронаоѓање документи, минимизирање на грешките, намалена употреба на хартија и намалени трошоци.

➤ Регистар на дисквалификувани лица

Регистарот на споредни казни за сторени кривични дела на правни лица е јавна книга која претставува единствена електронска база на податоци којашто содржи податоци од казнената евиденција на првостепениот суд за споредните казни за сторени кривични дела на правни лица пропишани со Кривичниот законик на Република Северна Македонија.

Регистарот на физички и правни лица на кои им е изречена санкција забрана на вршење професија, дејност или должност и привремена забрана за вршење одделна дејност сега е јавна книга која претставува единствена електронска база на податоци којашто содржи податоци од евиденцијата на прекршочните санкции на првостепените судови за физички и правни лица на кои им е изречена санкција забрана на вршење професија, дејност или должност и привремена забрана за вршење одделна дејност пропишани со Законот за прекршоците.

Судовите коишто водат евиденција на прекршочни санкции којашто е пропишана со Законот за прекршоците, се должни да ги доставуваат податоците за физичките и правни лица на кои им е изречена санкција забрана на вршење професија, дејност

или должност и привремена забрана за вршење одделна дејност по службена должност до Централниот регистар заради упис во регистарот на физички и правни лица на кои им е изречена санкција забрана на вршење професија, дејност или должност и привремена забрана за вршење одделна дејност.

➤ **Веб сервис - Електронска размена на податоци во рамки на Европскиот бизнис регистар**

Централен регистар е провајдер за податоци за македонските компании. Централниот регистар станува дел од европската мрежа за размена на податоци за правни лица ЕБР (Европски бизнис регистар) преку имплементација на веб сервис, кој овозможува автоматизиран пристап до податоци за правни лица регистрирани во трговскиот регистар и регистарот на други правни лица. Податоци за секое македонско трговско друштво – компанија, за прв пат директно од официјалниот регистар – ЦР, станаа достапни за користење преку централната платформа на ЕБР и преку дистрибутерите на информации на ЕБР во Европа и пошироко. На почеток преку веб сервисот се добиваа основни податоци за сите правни лица регистрирани во земјата, а во наредните години веб сервисот се надгради со нови производи кои овозможуваа разни начини за пребарување и содржеа и поголем опфат на податоци, вклучувајќи подружници, овластени лица и основачи/содружници. Преку овој проект за првпат се овозможи целосна видливост на официјалните регистрирани информации за македонските трговски друштва – компании надвор од границите на државата.

2013-2016

ПРВИ ВО ЕВРОПА ЗА ОТПОЧНУВАЊЕ
НА БИЗНИС

Напредокот што го оствари Централниот регистар како резултат на реализираните проекти во периодот 2009-2013 година беше валоризиран и од страна на реномираниот извештај Дуинг бизнис на Светска банка, според кој во оваа фаза Македонија три години по ред беше на врвот на листата на земји во Европа според индикаторот за отпочнување на бизнис.

➤ **Надградба на Компонента е-регистрација на компании (сите видови на уписи, основање, промени и бришење) – проширување со сите видови на уписи во Трговски регистар**

- Централниот регистар, во соработка со Министерството за финансии овозможи регистрација на сите видови правни субјекти по електронски пат, со посета на само едно место, без никакви трошоци кон Централниот

регистар. Со тоа, регистрацијата на фирма се сведува на еден единствен чекор, преку постоечкиот систем за е-регистрација на Централниот регистар, без никакви трошоци.

- Со измени во соодветните законски решенија, се вовеле нова категорија на овластени подносители во трговскиот регистар – регистрациони агенти. Регистрациониот агент има овластување изворно да ги состави пријавата за регистрација и прилозите кон истата, како и да конвертира документи издадени во хартиена форма од други институции во соодветна електронска форма, и истите да ги потпише со свој дигитален сертификат и да ги поднесе во име и за сметка на странката, преку постоечкиот систем за електронска регистрација на Централниот регистар.
- Со цел дополнително олеснување на процедурата за отпочнување на бизнис, усвоени се измени на Законот за трговските друштва, со што експлицитно се елиминира потребата за задолжителна употреба на официјален печат на правните субјекти во правниот промет. Со оваа реформа дополнително се поедностави правниот промет во земјата, но, истотака, се елиминираше еден цел чекор при процедурата за отпочнување на бизнис – набавувањето на печат.
- Со измените на Законот за едношалтерскиот систем и за водење на трговскиот регистар и регистар на други правни лица (Службен весник на Република Македонија бр.70/2013) е воведена нова категорија на подносител на пријави “регистрационен агент” во Единствениот Трговски регистар преку Системот за е-регистрација.
- Со најновите измени на Законот за едношалтерскиот систем и за водење на трговскиот регистар и регистар на други правни лица (Службен весник на Република Македонија бр.97/2015) и измените на Законот за трговските друштва (Службен весник на Република Македонија бр.88/2015), проширен е опфатот на категоријата “регистрационен агент”, со воведување на адвокатите како овластени подносители на електронска пријава на упис на основање, промени и бришења преку Системот за е-регистрација.

➤ Надградба на решението за регистрација на директни инвестиции со Е-регистрација

Директните инвестиции се во надлежност на Централниот регистар кој врши упис на вложувања на резидентите во странство, како и на нерезиденти во домашни субјекти и сите натамошни измени на вложувањата кои се сметаат за директни инвестиции. По упис во Регистарот на директни инвестиции на резиденти во странство, односно во Регистарот на директни инвестиции на нерезиденти во Република Северна Македонија, како и за секоја натамошна измена на директната инвестиција се издава потврда за извршен упис.

Со уписот на директните инвестиции во Регистарот на директни инвестиции им се овозможува на инвеститорите пренос на добивка, пренос на финансиски средства добиени со отуѓување и продажба на сопственички дел во директната инвестиција, како и пренос на остатокот од ликвидационата маса. Овој пренос е слободен, но под услов инвеститорот да ја регистрирал директната инвестиција и да ги намирал сите законски обврски врз основа на даноци и придонеси во Македонија.

Како директни инвестиции се сметаат:

- ▷ Основање на трговско друштво во целосна сопственост на инвеститорот;
- ▷ Зголемување на основната главнина на трговското друштво во целосна сопственост на инвеститорот;
- ▷ Основање подружница;
- ▷ Стекнување на целосна сопственост над постоечко трговско друштво;
- ▷ Учество во новоформирано или веќе постоечко трговско друштво, ако со тоа инвеститорот поседува или се здобива со повеќе од 10% учество во основниот капитал на трговското друштво, односно повеќе од 10% од правото на одлучување;
- ▷ Долгорочен заем со период на достасување од пет и повеќе години, кога се работи за заем од инвеститорот и кој е наменет за трговско друштво во негова целосна сопственост;
- ▷ Долгорочен заем со период на достасување од пет и повеќе години, кога се работи за заем наменет за воспоставување на трајна економска поврзаност и ако е даден меѓу економски поврзани субјекти.

▷ Е-аукција

Стечајните управници во оваа фаза може да најават и постават електронска аукција за електронска продажба на имот од стечајна маса, како и да одредат кои корисници на е-Аукција може да се јават како купувачи.

▷ Ранг листа на стечајни управници

Именувањето на стечајни управници во стечајни постапки започна задолжително се врши со избирање од ранг листа која автоматски се ажурира од податоците кои се доставуваат на дневна основа од Автоматизираниот информационен систем за управување со судските предмети (АКМИС).

▷ Е-пополнување годишни сметки

Голем исчекор се направи со воведување на електронското решение за поднесување на годишни сметки. Од една страна се забрза процесот на поднесување од друга пак се намалија грешките во поднесените биланси бидејќи системот сам изведува аритметички и математички контроли на поднесените годишни сметки.

Веб-базирано електронското решение за поднесување на годишна сметка во Централен регистар имаше за цел да го поедностави процесот на поднесување на целиот пакет на документи што субјектите се обврзани да поднесат до Централен регистар. Корисниците сега можат да креираат налог, да ги поднесат сите потребни документи онлајн, потпишани со валиден електронски потпис заедно со потребните прилози.

Решението за интероперабилност кое беше развиено користеше XML базиран формат кој обезбедува стандардизација на податоци и информации како и основа за идна надградба и повеќекратна употребливост на податоци.

1. На 22.07.2014 година во работа е пуштен системот за **електронско поднесување на пријава за упис на регистрација, промена и бришење на залог како и издавање на информации.**
2. На 22.10.2014 година во работа е пуштен системот за **електронско поднесување на пријава за упис на регистрација, промена и бришење на лизинг како и издавање на информации.**
3. На 31.08.2016 година се изврши надградба на постоечката верзија на десктоп и **веб апликацијата за залог и лизинг со два нови регистри и и тоа: Фидуцијарен регистар и Регистар за продажба на подвижни ствари со задржување на правото на сопственост како и издавање на информации.**

▢ **Национална инфраструктура на просторните податоци**

Согласно Законот за националната инфраструктура на просторните податоци донесен во 2014 година, Централен регистар станува член на Советот на НИПП

- Национален геопортал за пребарување, преглед, купување и преземање на македонските просторни податоци. Во април 2016 е потпишан со НИПП (Национална инфраструктура на просторни податоци), Агенција за катастар на недвижности Договор за размена на збирки на просторни податоци и услуги и активно учествува во работни групи, работилници, изготвување на документи и останати активности поврзани со НИПП. Во 2021 креирани се метаподатоци во Каталогот на метаподатоци на Националниот геопортал за НИПП за Адресен регистар и Канцеларии на Централен регистар на Република Северна Македонија.

Дистрибуцијата на информации, е исто така, покрај уписот на податоци, втор најважен аспект на кој Централен регистар комплетно се посвети во оваа фаза. Како и на уписите, така и на обработката на податоци и излезните информации веќе работат цели организациони единици, со цел информациите да стигнат до заинтересираните страни на најбрз и најсигурен начин. Кон крајот на оваа фаза се соочивме и со услови на светска пандемија, но исклучително е важно за една институција да оформи ефикасен систем преку кој потврдите кои им се неопходни на правните субјекти во правниот промет, но и информациите кои можат да бидат од клучно значење во анализата на бизнис тековите на правните лица, да стигнат по електронски пат, а притоа да се формално валидни документи.

Централен регистар веќе има развиено различни решенија за да ја постигне таа цел и навистина е огромен успех за една институција, што преку 24/7 достапните и функционални системи, корисниците непречено успеваат да дојдат до потребните и што е најважно релевантни – up to date автоматско – ажурирани информации.

Веќе речиси сите потврди од регистрите се електронски достапни и како формални дигитално потпишани документи.

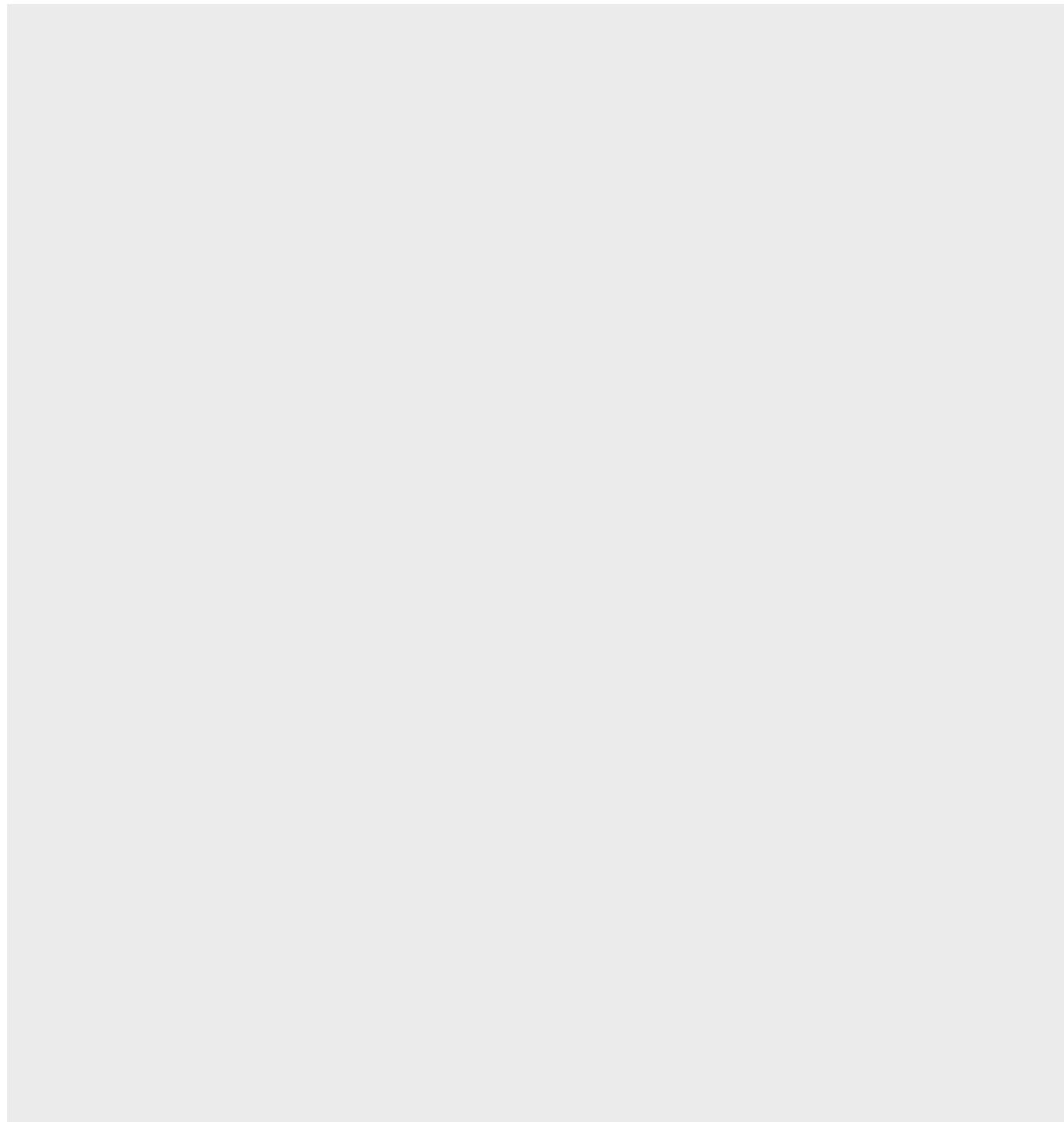
Производи достапни преку интернет Дистрибутивниот систем:

- Тековна состојба за субјектот на упис (валидните податоци за субјектот на упис во моментот на пребарување);
- Историјат на субјектот на упис (промените извршени кај субјектот на упис почнувајќи од 01.01.2006 година);
- Скенирани документи за субјектот на упис (скенирани записи од актите на субјектот за упис што се регистрирани по 01.01.2006 година, односно кај коишто е извршена промена по 01.01.2006 година);
- Скратен исказ од годишни сметки (вид на работа 450)
- Потврда за стечајна постапка;
- Потврда за ликвидациона постапка;
- Потврда за регистрирана дејност;
- Информација за кривична судска одлука;
- Потврда за споредна казна на правно лице – трајна забрана за вршење на одделна дејност;

- Потврда за прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност - (за физичко лице во рамките на правно лице);
- Потврда за прекршочна санкција - забрана на вршење професија, дејност или должност - (за правно лице);
- Потврда за прекршочна санкција - привремена забрана за вршење одделна дејност на правно лице;
- Потврда за споредна казна на правно лице - привремена забрана за вршење на одделна дејност;
- Потврда за споредна казна на правно лице - забрана за учество во постапки за јавен повик, доделување на договори за јавна набавка и договори за јавно - приватно партнерство;
- Извештај од биланс на состојба и биланс на успех - новооснован субјект;
- Извештај од биланс на состојба и биланс на успех - останато;
- Извештај од биланс на состојба и биланс на успех;
- Листинг од обработена годишна сметка (за вид на работа 450 и 550);
- Потврда за залог и лизинг;
- Потврда за залог, лизинг, фидуција и продажба;
- Тековна состојба на сметки на субјект добиени од единствениот регистар на трансакциски сметки;
- Информација за поврзани субјекти - тековна состојба (овластени лица, органи на управување, сопственици во други субјекти);
- Тековна состојба на вистински сопственици на субјект;
- Тековна состојба за физичко лице - вистински сопственик;
- Историјат на вистински сопственици на субјект;
- Историјат за физичко лице - вистински сопственик.

Дополнително, со пуштањето на продукција на BIFIDEX Регионалниот портал (Business Financial Data Exchange) кој беше креиран заедно со Српската агенција за деловни регистри, создадовме место за информирање на бизнисмените и инвеститорите, обезбедувајќи пристап до ажурирани информации од националните агенции за бизнис регистри од регионот сите достапни од едно место. Република Србија и Република Северна Македонија се првите земји од регионот кои се приклучија на оваа иницијатива. Порталот е поддржан е од ЕБОР и Фондот на Владата на Велика Британија кои стојат зад иницијативите за натамошно проширување на проектот и за поттикнување на интеграцијата на останатите бизнис регистри на земјите од регионот.

Базата на податоци вклучува над стотици илјади компании и нуди информации за сопственикот на компанијата, нејзиното управување, финансиските извештаи, измените во организацијата и слично. На овој начин, на сите заинтересираните страни, ќе им се овозможи да пребаруваат информации за активните компаниите во определен сектор, географска локација или други критериуми.

3

Корпоративен идентитет

Значењето и пораката на логото на Централен регистар кој започнува со работа на 01.01.2001 беше:

Информација – прецизна релевантна, квадратот симболизира рационалност, прагматичност, доверливост и точност. Контејнер во кој податоците се собираат и чуваат.

Како резултат на високото ниво на зрелост како современа институција која развивајќи се и проширувајќи ја палтетата на електронски услуги, природно се наметна потребата Централен регистар да испрати и унапредена порака до сите свои корисници.

Во јануари 2020 година, на 18 – годишнината од отпочнување со работа, Централен регистар го промовираше својот унапреден корпоративен идентитет, преку која ја испрати основната порака:

Централниот регистар на РСМ, кој е во улога на правен субјект и во себе ги собира и обработува податоците за сите правни лица во земјата, располага со новитет е-платформа и дигитална мрежа која ги сортира сите податоци и овозможува истите да се достапни за граѓаните со еден клик.

Сината боја симболизира доверба, лојалност, стабилност, како основни карактеристики на работењето на Централен регистар.

▷ Регистар на вистински сопственици

Регистарот се воспоставува како производ од интензивната соработка меѓу Централниот Регистар со Управата за финансиско разузнавање, поддржан од Глобалната програма за борба со нелегални финансиски текови при Германското друштво за меѓународна соработка (ГИЗ). Целта на воведувањето на регистарот е зголемување на транспарентноста во сопственичката структура на правните лица во земјата и исполнување на меѓународните и ЕУ стандарди за борба со перење пари и финансирање тероризам.

Предмет на упис во регистарот се вистинските (крајните сопственици) на субјектите на упис.

„Вистински сопственик“ е секое физичко лице (лица) кое е краен сопственик на субјектот или го контролира субјектот и/или физичко лице (лица) во чие име и за чија сметка се извршува трансакција. Поимот вклучува и физичко лице (лица) кое врши крајна и ефективна контрола над правно лице или странски правен аранжман.

За точноста, адекватноста и ажурноста на податоците внесени во Регистарот се одговорни овластените лица на правните субјекти, а уписот се спроведува единствено електронски, преку интернет, при што подносителите се идентификуваат и пријавите се потпишуваат со електронски потпис. Овластените лица уписот може да го спроведуваат самостојно или пак да овластат друго лице да поднесе пријава во нивно име.

▷ Заедничка платформа за отпочнување бизнис

Системот за е-регистрација на Централниот регистар како резултат на успешната реализација на проектот Заедничка платформа за отпочнување на бизнис, во 2020 година, започна да функционира со надградба на дополнителни функционалности:

1. Доброволна регистрација на субјектите (трговски друштва) како ДДВ обврзници при Управата за јавни приходи при самиот упис на основање и
2. Доброволно пријавување на овластеното лице за застапување (застапникот по закон) во задолжително социјално осигурување (АВРСМ).

Со ваквата надградба се овозможи субјектот при процесот на пополнување на пријавата за упис да ја избере можноста за доброволна регистрација како ДДВ обврзник, при што во самото Решение за упис да добие ДДВ број, кој во правниот промет ќе биде препознаен по издавањето на Решение од страна на Управата за јавни приходи.

Дополнителна можност која се обезбеди со ваквата надградба претставува пријавувањето во Агенцијата за вработување во задолжително социјално

осигурување на законскиот застапник во случај истиот да сака да заснова работен однос при самиот упис на основање на субјектот, без дополнителна потреба од посета на нивните канцеларии.

Исто така, со цел поедноставување на самиот процес на упис на промена преку Системот за е-регистрација се пристапи кон обезбедување на можност за внес на конкретен износ за конкретниот упис со што се надмина чекорот за дополнително плаќање по известување, чиј краен резултат претставува намалување на административните чекори, а исто така и временски скратување на самата постапка.

▢ Единствена точка за контакт

Основни придобивки од проектот ЕКТ (единствена точка за контакт):

- ✓ За бизнис заедницата и поединците
  - Директен пристап до сите електронски сервиси со електронско плаќање
  - Заштеда на време и средства потребни за користење на различните услуги
- ✓ За институциите – даватели на услуги
  - Лесна дистрибуција на сервиси и информации и нивна комерцијализација
  - Брза имплементација на нови услуги
  - Популаризација на услугите и генерирање на дополнителни финансии
  - Заштеда на ресурси поради намалена потреба за физички контакт со клиентот
- ✓ За Владата
  - Усогласеност со меѓународните иницијативи и договори
  - Подобрување на деловното опкружување и задоволството на бизнис заедницата
  - Намалени трошоци за воведување и одржување на различни канали за нудење на Услуги

▢ Нов веб портал на ЦР

Во октомври, 2020 година, Централен регистар го пушти во употреба новиот, современ мултијазичен портал на услугите.

Преку проектот Отвореното владино партнерство креиравме ОТВОРЕНИ ПОДАТОЦИ, нужни за професионалните корисници, коморите и за сите кои имаат потреба од информации од јавен карактер поврзани со бизнис климата во земјава.

Услугата „Основен профил на регистриран субјект“ има за цел да и овозможи на јавноста основен преглед на јавните податоци кои ги администрира ЦРПСМ, а кои се однесуваат на основната регистрација на субјектите. Со ова Централниот Регистар ги исполни и барањата на јавноста за транспарентност и достапност на одреден сет на податоци за деловните субјекти но и задолженијата согласно програмата за Отворено Владино Партнерство.

Во листата на субјекти кои се резултат од иницијалното пребарување, корисникот може да одбере конкретен субјект и ќе може да ги види следните податоци за одбраниот субјект:

- » ЕМБС;
- » ЕДБ;
- » Целосен назив;
- » Скратен назив;
- » Датум на основање;
- » Правна форма;
- » Правен статус;
- » Адреса;
- » Дополнителни информации (во стечај/во ликвидација);
- » Претежна дејност;
- » Големина.

Истовремено со ова се врши и усогласување на Централниот Регистар со најновата Директива на ЕУ за примена на дигитални алатки и дигитални процеси во трговското право во поглед на отворање на основните податоци за правните лица.

Услугата „Статистички билтен“ има за цел да понуди преглед на низа сумарни, макроекономски податоци од регистрите кои ги управува ЦРПСМ кои ја одразуваат генералната економска клима на државата.

Сите статистички филтри се имплементираа да даваат податоци на ниво на целата држава, како и на ниво на секој статистички регион одделно.

Дополнително, секој подносител во системите ја има можноста да го следи статусот на обработка на предметот за кој е поднесена пријава.

Со ова го заокружуваме проектот Заедничка Платформа за отпочнување на бизнис, и започнуваме ново поглавје за македонското стопанство, што даде и дополнителен стимул и импулс во привлекувањето на нови инвестиции кои се од суштинска важност за нашето стопанство.

Во овој период се работеше интензивно и на:

- » Подигнување на квалитетот на податоците;
- » Дигитализација на архивата на ЦР;
- » Зајакнување на внатрешните процеси;
- » Информациска безбедност.

Како еден од предизвиците со кој сме соочени сите во дигиталниот свет е безбедноста на податоците. Како институција базирана навнес, обработка, чување и давање на користење на правни и друг вид релевантни податоци од централна информативна база, Централен регистар успеа да изгради квалитетен Систем за управување со безбедност на информациите и да се здобие со сертификат во согласност со овој меѓународен стандард – ISO/IEC 27001:2013.

Токму таа, безбедноста, беше дел од стратешките цели изминатиот период, а целокупниот развој и имплементацијата на проектите беше стандардизиран во рамките на Системот за управување со безбедност на информации и тоа преку воспоставен системски менаџмент, стратешко планирање, маркетинг, комуникација и управување со информатичка технологија.

За институција, како Централниот регистар, која се развива согласно потребите на своите корисници, овој сертификат претставува голем успех, но пред се обврска за континуирано подобрување во рамките на стандардите кои гарантираат квалитет на услугите, општествена одговорност и безбедност на информациите.

4

Цели на реформите

Клучната цел на реформата мора да биде подобрување на севкупната деловна клима во земјата.

✓ Клучните цели од аспект на корисник се следните:

- Добивање на една единствена локација (електронска) преку која ќе може да се обезбедат сите услуги кои се потребни на деловниот субјект во текот на целиот животен циклус (од влез до излез);
- Едноставен, брз и ефикасен начин за интеракција со јавниот сектор во функција на задоволување на потребите за известување;
- Услуги прилагодени кон реалните потреби на деловниот субјект (микро-таргетирање);
- Можност за добивање на услуги со додадена вредност изведени од постојните извори на податоци.

✓ Клучните цели од аспект на ЦРРМ се следните:

- Оптимизација на процесот на обезбедување на услуги кон крајните корисници;
- Оптимизација на трошоците потребни за обезбедување на услугите;
- Зголемување на степенот на задоволство на крајниот корисник;
- Трансформација на институцијата во сервисно ориентирана организација.

Имајќи ја во предвид важноста на податоците со кои располага институцијата постои посебна посветеност за одржување на интегритетот, достапноста и доверливоста како и нивниот квалитет и додадена вредност. Во своето деловно работење применува меѓународно воспоставени практики кои претставуваат етика во глобалниот бизнис свет.

Доказ за сето ова е имплементираниот систем за безбедност на информации во согласност со меѓународните барања на ISO 27001:2013 Information security. Воспоставениот систем за безбедност на информации е дел од Интегрираниот менаџмент систем заедно со ISO 9001 Quality management, ISO 14001 Environmental management како и ISO 45001 Occupational health and safety, што гарантира грижа за корисниците, вработените и животната средина при исполнување на својата дејност. За наведениот систем ЦР поседува меѓународно признаени сертификати кои се со следното подрачје на примена: внес, обработка, чување и давање на користење на правни и други релевантни податоци од Централната информативна база – Регистар, преку воспоставен системски менаџмент, стратешко планирање, маркетинг, комуникација и управување со информатичката технологија.

Централниот регистар како водечка институција во регионот и пошироко, е активен член на сите релевантни меѓународни асоцијации на бизнис регистри и тоа:

- Европската асоцијација на бизнис регистри (European Business Registers Association – EBRA);
- Форумот на корпоративни регистри (Corporate Registers Forum – CRF);
- Меѓународната асоцијација на комерцијални администратори (International Association of Commercial Administrators – IACA).

Овие организации овозможуваат платформа за размена на искуства, примена на иновативни методи и решенија во работењето, како и пристап до статистички податоци и извештаи за работата на сродните институции во целиот свет.

На генералното собрание на Форумот на корпоративни регистри во април, 2019 година директорката на Централниот регистар беше избрана и за член на Извршниот одбор на оваа организација. Покрај ова, Централниот регистар со свои членови активно учествува во работните групи на Европската асоцијација за бизнис регистри, како што се: работната група за законодавството од областа на трговско право, работната група за регистрите за вистински сопственици, како и работната група за изработка на Меѓународниот извештај за бизнис регистри.

Награди и признанија

Први во Европа за отпочнување на бизнис

Напредокот што го оствари Централниот регистар како резултат на реализираните проекти во периодот 2009–2013 година беше валоризиран и од страна на реномираниот извештај Дуинг бизнис на Светска банка, според кој Република Македонија три години по ред е на врвот на листата на земји во Европа според индикаторот за отпочнување на бизнис.

Рангирање на Република Македонија во Doing Business извештајот на Светска банка според индикаторот за отпочнување на бизнис

Свет

Европа

Март 2021

Централен регистар ја добива првата Награда за иновации (извонредност) од страна на Светскиот форум на корпоративни регистри Corporate Registers Forum (CRF) Наградата ја добивме за проектот Заедничка платформа за отпочнување на бизнис.

Добитник на ЦРФ Награда за иновации (извонредност) е и Фиџи, а Награди за иновации (пофалба) добија Азербејџан, Сингапур, Словенија, Јужна Африка и Велика Британија.

Оваа награда се доделува за прв пат и претставува особена гордост и чест што Централниот регистар е тој кој прв ја добива.

Април 2021

IACA Merit Award - врвна награда за заслуги на меѓународно ниво

Управниот одбор на IACA (International Association for Commercial Administrators) соопшти дека Добитниците на IACA наградата за заслуги во 2021 година се:

Калифорнија

Република Северна Македонија

Централниот регистар оваа престижна награда ја доби за проектот Воспоставување на Национален Регистар на вистински сопственици, а по критериумите за ефективност, оригиналност, значење и стекнато искуство, беа оценувани неколку клучни аспекти на проектот:

- правна рамка,
- технолошко решение,
- кориснички пристап,
- интероперабилност / меѓуинституционално побрзување со Национален регистар на население,
- олеснет пристап и достапност,
- вградени контроли и корисничка интуитивност при работа,
- достапност на податоци,
- организациона перспектива.

Судиите кои официјално ги оценуваа клучните аспекти на проектот се припадници на бизнис секторот, а самиот процес на оценување зема навистина сериозен

6

Домаќин на меѓународни
конференции

Централен регистар е домаќин на меѓународни конференции

Како член на Европскиот бизнис регистар, како и на светскиот и на европскиот форум на комерцијални регистри, Централниот регистар беше домаќин и организатор на:

- 15-та годишна конференција на Европскиот форум на комерцијални регистри за 2012 година на тема „Интероперабилност помеѓу бизнис регистрите – транспарентност и ефикасен бизнис!“

- Централен регистар беше домаќин на 16 – годишната конференција на Светскиот Форум на бизнис регистри CRF. Претставници на корпоративните деловни единици од над 60 земји и повеќе од 160 делегати од цел свет ги споделија светските најдобри практики поврзани со функционирањето на корпоративните системи за регистрација на бизнис. Годишната конференција на Форумот за корпоративни регистри, се одржа во Скопје и Охрид, април 2019 година.

16-та годишна конференција на Форумот за корпоративни регистри во организација на Централниот регистар траеше 5 дена на тема „Трансформирање на бизнис-регистрите во поттикнувачи на меѓународната соработка и трговија“.

Директорката на ЦРПСМ, Марија Бошковска – Јанковски, и член на извршниот одбор на Форумот на корпоративни регистри, на конфе-

ренцијата, истакна дека како што бизнисот не познава граници, така и регистрите повеќе не смеат да си дозволат да функционираат изолирано во своите национални системи. Поради тоа, земјите во светот, вклучувајќи ја и Југоисточна Европа, интензивно бараат модели за прекугранично поврзување на регистарските институции за да се поддржат компаниите во нивната жед за поврзување, инвестирање и извезување на нивните производи на странски пазари.

– Во време кога за светот се вели дека е глобално село, бизнис регистрацијата е исклучително затворен процес. Почнуваме со размена на квалитетни, официјални податоци, но размислуваме и разговараме за сè она што можеме ние како регистри, како јурисдикции, да го направиме, за да поддржиме и поттикнеме прекугранична соработка на бизнисот. Централниот регистар, како катализатор на унапредување на бизнис климата во земјата, доби целосна поддршка од Владата и од сите ресорни министерства, беше истакнато од Марија Бошковска – Јанковски, директорка на ЦРРСМ.

Во работните сесии на конференцијата беа опфатени 12 теми, меѓу кои – прекуграничната размена на информации меѓу регистрите, искуствата од Doing business проектите, предизвиците при управувањето со модерните регистри, новите ИТ технологии во оваа област и сл. Говорници на овие теми беа врвни експерти од целиот свет кои придонесуваат конференциите од овој тип да бидат катализатор на позитивни промени и дополнителен напредок во оперирањето на регистрите.

Интересни факти

- Субјекти со најголем број на регистрирани подружници во Република Северна Македонија

КОД НА ДЕЈНОСТ	ОПИС НА ДЕЈНОСТ	ОРГ. ОБЛИК КОД	ОРГАНИЗАЦИОНЕН ОБЛИК	БРОЈ НА ПОДРУЖНИЦИ
94.91	Дејности на верски организации	12.1	верска заедница/ религиозна група	1696
94.20	Дејности на синдикатите	09.2	синдикат	642
53.10	Дејности за давање на универзални поштенски услуги	05.5	акционерско друштво	373
92.00	Дејности на коцкање и обложување	05.3	друштво со ограничена одговорност	319
92.00	Дејности на коцкање и обложување	05.3	друштво со ограничена одговорност	237
92.00	Дејности на коцкање и обложување	05.3	друштво со ограничена одговорност	235
92.00	Дејности на коцкање и обложување	05.3	друштво со ограничена одговорност	213
47.30	Трговија на мало со моторни горива и мазива во специјализирани продавници	05.5	акционерско друштво	162
92.00	Дејности на коцкање и обложување	05.5	акционерско друштво	138
94.20	Дејности на синдикатите	09.2	синдикат	136
94.20	Дејности на синдикатите	09.2	синдикат	132
47.73	Аптеки	02.2	здравствена установа	121
92.00	Дејности на коцкање и обложување	05.3	друштво со ограничена одговорност	112
94.20	Дејности на синдикатите	09.2	синдикат	94

- Жени сопственички на бизнис, државјанки на Република Северна Македонија

Број на субјекти со барем една жена сопственик **29723**

Број на жени 34485, регистрирани во Централен регистар во улога на основач/сопственик

ДРЖАВА		БРОЈ НА СУБЈЕКТИ КОИ ИМААТ БАРЕМ ЕДЕН СТРАНЕЦ	ДРЖАВА		БРОЈ НА СТРАНЦИ КОИ СЕ ОСНОВАЧИ
TR	ТУРЦИЈА	1177	TR	ТУРЦИЈА	1666
BG	БУГАРИЈА	557	BG	БУГАРИЈА	618
RS	СРБИЈА	548	RS	СРБИЈА	605
GR	ГРЦИЈА	437	GR	ГРЦИЈА	565
DE	ГЕРМАНИЈА	351	XK	КОСОВО	394
XK	КОСОВО	312	DE	ГЕРМАНИЈА	361
IT	ИТАЛИЈА	256	IT	ИТАЛИЈА	304
SI	СЛОВЕНИЈА	233	SI	СЛОВЕНИЈА	250
HR	ХРВАТСКА	211	AL	АЛБАНИЈА	245
NL	ХОЛАНДИЈА	209	HR	ХРВАТСКА	226
AL	АЛБАНИЈА	209	NL	ХОЛАНДИЈА	213
GB	ОБЕДИНЕТО КРАЛСТВО	177	GB	ОБЕДИНЕТО КРАЛСТВО	188
US	СОЕДИНЕТИ АМЕРИКАНСКИ ДРЖАВИ	174	US	СОЕДИНЕТИ АМЕРИКАНСКИ ДРЖАВИ	184
AT	АВСТРИЈА	166	AT	АВСТРИЈА	167
CH	ШВАЈЦАРИЈА	161	CH	ШВАЈЦАРИЈА	159
BE	БЕЛГИЈА	76	RU	РУСКА ФЕДЕРАЦИЈА	84
CY	КИПАР	75	BE	БЕЛГИЈА	77
RU	РУСКА ФЕДЕРАЦИЈА	72	CY	КИПАР	74
FR	ФРАНЦИЈА	65	FR	ФРАНЦИЈА	70

BA	БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА	61	AU	АВСТРАЛИЈА	67
SE	ШВЕДСКА	58	IL	ИЗРАЕЛ	62
CA	КАНАДА	54	BA	БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА	61
AU	АВСТРАЛИЈА	53	SE	ШВЕДСКА	58
IL	ИЗРАЕЛ	52	UA	УКРАИНА	58
YU	ЈУГОСЛАВИЈА	52	PL	ПОЛСКА	52
UA	УКРАИНА	43	CA	КАНАДА	52
IN	ИНДИЈА	42	IN	ИНДИЈА	51
RO	РОМАНИЈА	37	YU	ЈУГОСЛАВИЈА	49
PL	ПОЛСКА	36	SY	СИРИСКА АРАПСКА РЕПУБЛИКА	46
CZ	ЧЕШКА РЕПУБЛИКА	32	RO	РОМАНИЈА	40
ES	ШПАНИЈА	31	CN	КИНА	37
SY	СИРИСКА АРАПСКА РЕПУБЛИКА	30	DK	ДАНСКА	31
HU	УНГАРИЈА	27	CZ	ЧЕШКА РЕПУБЛИКА	31
CN	КИНА	27	ES	ШПАНИЈА	30
DK	ДАНСКА	26	AE	ОБЕДИНЕТИ АРАПСКИ ЕМИРАТИ	30
SK	СЛОВАЧКА	24	SK	СЛОВАЧКА	29
AE	ОБЕДИНЕТИ АРАПСКИ ЕМИРАТИ	24	HU	УНГАРИЈА	26
ME	ЦРНА ГОРА	21	IR	ИРАН, ИСЛАМСКА РЕПУБЛИКА	25
LU	ЛУКСЕМБУРГ	19	ME	ЦРНА ГОРА	21
MT	МАЛТА	18	EG	ЕГИПЕТ	19
IR	ИРАН, ИСЛАМСКА РЕПУБЛИКА	17	LU	ЛУКСЕМБУРГ	18
NO	НОРВЕШКА	16	MT	МАЛТА	18

VG	ДЕВСТВЕНИ ОСТРОВИ, БРИТАНСКИ	16	NO	НОРВЕШКА	17
EG	ЕГИПЕТ	14	PK	ПАКИСТАН	14
LI	ЛИХТЕНШТАЈН	12	SA	САУДИСКА АРАБИЈА	13
AZ	АЗЕРБЕЈЏАН	11	PT	ПОРТУГАЛИЈА	11
PA	ПАНАМА	10	LI	ЛИХТЕНШТАЈН	11
PT	ПОРТУГАЛИЈА	9	LB	ЛИБАН	11
FI	ФИНСКА	9	JO	ЈОРДАН	11
EE	ЕСТОНИЈА	9	AZ	АЗЕРБЕЈЏАН	11
LB	ЛИБАН	9	VG	ДЕВСТВЕНИ ОСТРОВИ, БРИТАНСКИ	9
VE	ВЕНЕЦУЕЛА	8	VE	ВЕНЕЦУЕЛА	9
PK	ПАКИСТАН	8	PA	ПАНАМА	9
KN	СЕНТ КИТС И НЕВИС	7	FI	ФИНСКА	9
SA	САУДИСКА АРАБИЈА	7	LV	ЛАТВИЈА	8
HK	ХОНГ КОНГ	7	IE	ИРСКА	7
LV	ЛАТВИЈА	7	ZA	ЈУЖНА АФРИКА	7
IE	ИРСКА	7	EE	ЕСТОНИЈА	7
JO	ЈОРДАН	7	PS	ПАЛЕСТИНСКА ТЕРИТОРИЈА, ОКУПИРАНА	7
NZ	НОВ ЗЕЛАНД	6	NZ	НОВ ЗЕЛАНД	7
PS	ПАЛЕСТИНСКА ТЕРИТОРИЈА, ОКУПИРАНА	6	SG	СИНГАПУР	6
LT	ЛИТВАНИЈА	5	HK	ХОНГ КОНГ	6
ZA	ЈУЖНА АФРИКА	5	IQ	ИРАК	6
IQ	ИРАК	5	KZ	КАЗАХСТАН	5
KZ	КАЗАХСТАН	4	YE	ЈЕМЕН	5
CR	КОСТАРИКА	4	LT	ЛИТВАНИЈА	5

NG	НИГЕРИЈА	4	NG	НИГЕРИЈА	5
SZ	СВАЗИЛЕНД	4	PH	ФИЛИПИНИ	5
PH	ФИЛИПИНИ	4	KN	СЕНТ КИТС И НЕВИС	5
SG	СИНГАПУР	4	LY	ЛИБИСКА АРАПСКА ЏАМАХИРИЈА	4
TN	ТУНИС	3	CR	КОСТАРИКА	4
JE	ЏЕРСИ	3	MD	МОЛДАВИЈА	3
MD	МОЛДАВИЈА	3	KR	КОРЕЈА, РЕПУБЛИКА	3
KR	КОРЕЈА, РЕПУБЛИКА	3	KY	КАЈМАНСКИ ОСТРОВИ	3
KW	КУВАЈТ	3	GE	ГРУЗИЈА	3
KY	КАЈМАНСКИ ОСТРОВИ	3	GH	ГАНА	3
GE	ГРУЗИЈА	3	GI	ГИБРАЛТАР	3
GH	ГАНА	3	AF	АВГАНИСТАН	3
GI	ГИБРАЛТАР	3	BY	БЕЛОРУСИЈА	3
AF	АВГАНИСТАН	3	BS	БАХАМИ	3
BS	БАХАМИ	3	TN	ТУНИС	3
BR	БРАЗИЛ	2	UZ	УЗБЕКИСТАН	2
BY	БЕЛОРУСИЈА	2	IM	ОСТРОВ МАН	2
BD	БАНГЛАДЕШ	2	SZ	СВАЗИЛЕНД	2
BB	БАРБАДОС	2	AN	ХОЛАНДСКИ АНТИЛИ	2
GQ	ЕКВАТОРИЈАЛНА ГВИНЕЈА	2	JE	ЏЕРСИ	2
AM	ЕРМЕНИЈА	2	BR	БРАЗИЛ	2
IS	ИСЛАНД	2	BD	БАНГЛАДЕШ	2
CU	КУБА	2	BB	БАРБАДОС	2
MX	МЕКСИКО	2	GQ	ЕКВАТОРИЈАЛНА ГВИНЕЈА	2
AN	ХОЛАНДСКИ АНТИЛИ	2	AM	ЕРМЕНИЈА	2
UZ	УЗБЕКИСТАН	2	IS	ИСЛАНД	2
IM	ОСТРОВ МАН	2	MX	МЕКСИКО	2
SC	СЕЈШЕЛИ	1	CU	КУБА	2
VC	СЕНТ ВИНСЕНТ И ГРЕНАДИНИ	1	KW	КУВАЈТ	2

LC	СЕНТ ЛУЧИЈА	1	MA	МАРОКО	1
WS	САМОА	1	MH	МАРШАЛСКИ ОСТРОВИ	1
SM	САН МАРИНО	1	MO	МАКАО	1
TM	ТУРКМЕНИСТАН	1	JP	ЈАПЕНИЈА	1
FO	ФАРСКИ ОСТРОВИ	1	KH	КАМБОЏА	1
SD	СУДАН	1	KG	КИРГИСТАН	1
MA	МАРОКО	1	CO	КОЛУМБИЈА	1
MH	МАРШАЛСКИ ОСТРОВИ	1	QA	КАТАР	1
LY	ЛИБиска АРАПСКА ЏАМАХИРИЈА	1	EC	ЕКВАДОР	1
MO	МАКАО	1	GD	ГРЕНАДА	1
KG	КИРГИСТАН	1	VI	ДЕВСТВЕНИ ОСТРОВИ, САД	1
CO	КОЛУМБИЈА	1	DM	ДОМИНИКА	1
QA	КАТАР	1	DZ	АЛЖИР	1
JP	ЈАПЕНИЈА	1	BM	БЕРМУДИ	1
YE	ЈЕМЕН	1	BH	БАХРЕИН	1
KH	КАМБОЏА	1	BZ	БЕЛИЗЕ	1
EC	ЕКВАДОР	1	SC	СЕЈШЕЛИ	1
GD	ГРЕНАДА	1	VC	СЕНТ ВИНСЕНТ И ГРЕНАДИНИ	1
VI	ДЕВСТВЕНИ ОСТРОВИ, САД	1	WS	САМОА	1
DM	ДОМИНИКА	1	SM	САН МАРИНО	1
DZ	АЛЖИР	1	FO	ФАРСКИ ОСТРОВИ	1
BM	БЕРМУДИ	1	TM	ТУРКМЕНИСТАН	1
BH	БАХРЕИН	1	SD	СУДАН	1
BZ	БЕЛИЗЕ	1	LC	СЕНТ ЛУЧИЈА	1

Кратенки

- ▷ **ЦР** – Централен регистар
- ▷ **ЦРРСМ** – Централен регистар на Република Северна Македонија
- ▷ **АВРСМ** – Агенција за вработување на Република Северна Македонија
- ▷ **ИКТ** – Информатичка и компјутерска технологија
- ▷ **КИБС** – Клириншка кука на интербанкарски системи
- ▷ **ЕШС** – Едношалтерски систем
- ▷ **OSS** – One Stop Shop
- ▷ **ДЗС** – Државен завод за статистика
- ▷ **УЈП** – Управа за јавни приходи

СОДРЖИНА:

ЗА ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР	3
МИСИЈА	3
ВИЗИЈА	3
КОИ СЕ НАШИТЕ КЛИЕНТИ?	4
ПОТРЕБИ	4
ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА ПОВОЛНА ДЕЛОВНА КЛИМА	5
ЦЕНТРАЛНИОТ РЕГИСТАР НИЗ БРОЈКИ	5
ОВЛАСТЕНИ ЛИЦА - ДИРЕКТОРИ	6
1. РАЗВОЈ НА РЕГИСТРИТЕ	13
2. ИНСТИТУЦИОНАЛЕН РАЗВОЈ, ХРОНОЛОШКИ ПРЕГЛЕД НА РАЗВОЈНИТЕ ПРОЕКТИ	19
3. КОРПОРАТИВЕН ИДЕНТИТЕТ	39
4. ЦЕЛИ НА РЕФОРМИТЕ	47
5. НАГРАДИ И ПРИЗНАНИЈА	51
6. ДОМАЌИН НА МЕЃУНАРОДНИ КОНФЕРЕНЦИИ	55
7. ИНТЕРЕСНИ ФАКТИ	59
КРАТЕНКИ	67

